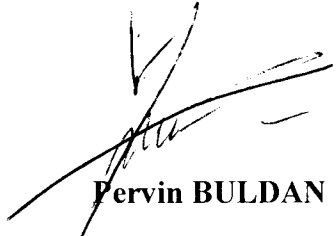

T.B.M.M.
BARIS ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı 5070
Tarih 08.04.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tutuklu Şırnak Milletvekili Sayın Faysal SARIYILDIZ'ın talebi üzerine Şırnak'a bağlı Kuşkonar, Koçağıllı ve Çağlayan Köylerinde TSK'ye ait uçakların bombardımanı ile katledilen 46 yurttaşın faillerinin ortaya çıkarılması ve 1990'lı yıllarda "Terörle mücadele" adı altında yapılan insanlık dışı uygulamaların araştırılması amacı ile Anayasa'nın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

Pervin BULDAN
BDP Grup Başkanvekili

ÖZET

Kürtlerin demokratik hak ve taleplerinin inkârı, 12 Eylül 1980 darbesinin ortaya çıkardığı baskı ve sindirme politikaları neticesinde giderek büyüyen Silahlı Kürt hareketi (PKK) 1990'lı yılların başı ile beraber kitlesel bir desteği de arkasına aldı. Devlet, bu desteğin önünü kesmek için Kürt illerinde 1990'lı yıllardan itibaren sivil halka karşı sistematik bir yıldırma ve bastırma politikası geliştirdi. Yürütülen savaş konsepti sonucunda binlerce kişi hayatını kaybederken milyonlarca insan da yerinden yurdundan edildi. Şırnak merkez ve ilçelerinde de yoğun çatışmaların yaşandığı 90'lı yıllarda yüzlerce insan ya öldürüldü, ya kaybedildi ya da failli meçhul cinayete kurban gitti. En korkunç olanı ise toplu ölümler, toplu kaybetmeler ve toplu infazlardı. Aynı aileden çok sayıda kişi bir anda atılan bir bomba, ya da tesadüfen binilen bir arabadan çıkarılarak kaybedildi. Öyle ki baba-oğlu, ağabey-kardeş, amca çocukları-hala çocuklarının ortak kaderleri olan ölümlerden dolayı birçok aile sadece bir kişinin değil, yakınlarından birkaç kişinin yasını tutmak zorunda kaldı.

28 Mart 2011'de Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboskî (Ortasu) köyünde TSK'ye ait savaş uçaklarının bombardımanı sonucu 34 yurttaşın katledilmesi Şırnak halkının yaşadığı katliam halkalarının sadece sonuncusuydu. Gökten ateş ve ölümün yağdığı yıllar olarak tarif edilen 1990'lı yıllarda Şırnak'a bağlı üç köye yönelik yapılan uçak bombardımanı sonucu 45 köylü katledildi.

1993 yılında Çağlayan Köyü TSK'ye ait uçaklar tarafından bombalandı. Bombardıman sonucu Germe ailesinin evi uçaklardan atılan kazan mermilerinin hedefi oldu. 8 kazan mermisinin isabet ettiği evde Ahmet Germe, hamile olan Leyla Germe, Selamet Germe ve 1 yaşındaki kızı Dilxaz katledildi.

Şırnak'ın Kuşkonar ve Koçağıllı köylerinde de 26 Mart 1994 tarihinde askeri uçakların gerçekleştirdiği bombardımanda beşikteki bebekler, çocuklar ve hamile kadınların aralarında bulunduğu 41 yurttaş katledildi. Hava saldırısına günlerce sessiz kalan dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, katliamın uluslararası basında da yer almasından sonra yaptığı açıklamada saldırıyı doğrulamış ancak bombalamanın bilinçli şekilde yapılmadığını belirterek, savaş uçaklarına takılan bombaların kayışlarının “gevşemesi” sonucu bombaların köyün üzerine düştüğünü açıklamıştı. Doğan Güreş, aynı saatlerde uçaklarının bomba kayışlarının iki köy üzerinde ayrı ayrı nasıl gevşediği konusunda ise açıklama yapmamıştı. Sivil Kürtlerin katledilmesi 19 yıl önce “bomba kayışları gevşedi, bomba düştü” diye açıklanırken, bugün de Genelkurmay Başkanlığı Roboski'de kaçak mazot getirmeye giden

grubun PKK'li olduğu şüphesiyle bombalandığını açıklıyor. Diyarbakır) ve Şırnak'ta açılan davalardan sonuç alınamaması üzerine dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne gönderildi.

Şırnak'ta aralarında çocuk ve hamile kadınların da olduğu 46 yurttaşımızın katledilmesinden sorumlu olanların hesap vermesi ve yargılanması adaletin tecelli etmesi için oldukça önemlidir. Ancak sadece bu olay ile ilgili faillerin yargılanması toplumsal vicdanı rahatlatmayacaktır. Bu katliamları ve zulüm üzerine inşa edilen sistemin yargılanması toplumsal barışın tesisi için gereklidir. O dönem Cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel, Başbakan Tansu Çiller, İçişleri Bakanı Nahit Menteşe, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Halis Burhan'ın da içerisinde der yer aldığı yönetimin yaptıklarının bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılması, Kürt sorununa dair başlatılan diyalog ve müzakere sürecine de katkı sunacaktır. Şırnak'a bağlı Kuşkonar, Koçağıllı ve Çağlayan köylerinde TSK'ya ait uçakların bombardımanı ile katledilen 45 yurttaşın faillerinin ortaya çıkarılması ve 1990'lı yıllarda "Terörle mücadele" adı altında yapılan insanlık dışı uygulamaların ve sorumluların yargılanması amacı ile Meclis Araştırmasının açılması önem arz etmektedir.

GEREKÇE

Kürtlerin demokratik hak ve taleplerinin inkârı, 12 Eylül 1980 darbesinin ortaya çıkardığı baskı ve sindirme politikaları neticesinde giderek büyüyen Silahlı Kürt hareketi (PKK) 1990'lı yılların başı ile beraber kitlesel bir desteği de arkasına aldı. Devlet, bu desteğin önünü kesmek için Kürt illerinde 1990'lı yıllardan itibaren sivil halka karşı sistematik bir yıldırma ve bastırma politikası geliştirdi. Yürütülen savaş konsepti sonucunda binlerce kişi hayatını kaybederken milyonlarca insan da yerinden yurdundan edildi. Şırnak merkez ve ilçelerinde de yoğun çatışmaların yaşandığı 90'lı yıllarda yüzlerce insan ya öldürüldü, ya kaybedildi ya da failli meçhul cinayete kurban gitti. En korkunç olanı ise toplu ölümler, toplu kaybetmeler ve toplu infazlardı. Aynı aileden çok sayıda kişi bir anda atılan bir bomba, ya da tesadüfen binilen bir arabadan çıkarılarak kaybedildi. Öyle ki baba-oğlu, ağabey-kardeş, amca çocukları-hala çocuklarının ortak kaderleri olan ölümlerden dolayı birçok aile sadece bir kişinin değil, yakınlarından birkaç kişinin yasını tutmak zorunda kaldı.

28 Mart 2011'de Şırnak'ın Uludere İlçesi'ne bağlı Roboskî (Ortasu) köyünde TSK'ye ait savaş uçaklarının bombardımanı sonucu 34 yurttaşın katledilmesi Şırnak halkının yaşadığı katliam halkalarının sadece sonuncusuydu. Gökten ateş ve ölümün yağdığı yıllar olarak tarif edilen 1990'lı yıllarda Şırnak'a bağlı üç köye yönelik yapılan uçak bombardımanı sonucu 45 köylü katledildi. Katledilen 45 köylü Roboski Katliamı'ndan farklı olarak sınırda değil evlerine düşen tonlarca kilo ağırlıktaki kazanlar ile yaşamını yitirdi.

1993 yılında Çağlayan Köyü TSK'ye ait uçaklar tarafından bombalandı. Bombardıman sonucu Germe ailesinin evi uçaklardan atılan kazan mermilerinin hedefi oldu. 8 kazan mermisinin isabet ettiği evde Ahmet Germe, hamile olan Leyla Germe, Selamet Germe ve 1 yaşındaki kızı Dilnaz katledildi.

Şırnak'ın Koçağıllı Köyü'nde de 26 Mart 1994 tarihinde askeri uçakların gerçekleştirdiği bombardımanda beşikteki bebekler, çocuklar ve hamile kadınların aralarında bulunduğu 15 kişi yaşamını yitirdi. Köy bombalamadan önce büyük bir baskın gerçekleşmiş ve köylülere işkence ve hakaretler edilmişti. Köylülerin anlatımına göre köyün üzerinde bir süre alçak uçuş askeri uçaklar daha sonra köy içerisindeki evleri bombalamaya başladı. Yaşananları bir kıyamet günü olarak tanımlayan köylüler yaşamları boyunca unutmayacakları bir katliama tanıklık etti. Katliamda Zahide Kırâç, Şirin Kaçar, Ruhi Kaçar , Şemsihan Kaçar , Maaz Kaçar , Ahmet Kaçar ve Şehriban Kaçar, Ayşe Bengi (50), Huri Bengi (3)ve Liluz Bengi (3), Fatma Bedir (5), Hazal Kırâç, Asiye Erdin (1), Bahar Kırâç yaşamını yitirdi.

Aynı gün (26 Mart 1994) sabah saatlerinde bir köy daha bombalanmıştı o da Şırnak merkeze bağlı Kuşkonar Köyü idi. Olayların ardından resmi yetkililer bombardımanı PKK'nin yaptığını öne sürerken, köylüler ise askeri uçak ve helikopterlerin köyleri bombaladığını belirtti. Köylülerin anlatımına göre 4 jet Siirt tarafından gelerek köyün üzerinden geçti. Jetler köyün üzerinden geçtikten sonra geri döndüler, geri döndüklerinde köyü bombalamaya başladı. Bombardıman sonucu İbrahim Bunak (50), Ömer Alkan (49), Ali Benzer (40), Mahmut Benzer (42), Ayşe Benzer (40), Ömer Benzer (8), Nurettin Benzer (6), Çiçek Benzer (5), Abdurrahman Benzer (4), Mahmut Aygun (60), Ayşe Aygun (60), Adil Aygun (20), Fecriye Altan (45), Hacı Altan (15), Kerem Altan (5), Şerife Yıldırım (40), Melase Yıldırım (15), Şaben Yıldırım (7), İrfan Yıldırım (6), İsmi öğrenilmeyen bir bebek (1), Elmas Yıldırım (45), Mirza Yıldırım (35), Asya Yıldırım (40) ve ikiz bebeğe hamileydi, Kerem Yıldırım'ın da (5) içerisinde bulunduğu 26 yurttaş katledildi.

Hava saldırısına günlerce sessiz kalan dönemin Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş, katliamın uluslararası basında da yer almasından sonra yaptığı açıklamada saldırıyı doğrulamış ancak bombalamanın bilinçli şekilde yapılmadığını belirterek, savaş uçaklarına takılan bombaların kayışlarının “gevşemesi” sonucu bombaların köyün üzerine düştüğünü açıklamıştı. Doğan Güreş, aynı saatlerde uçaklarının bomba kayışlarının iki köy üzerinde ayrı ayrı nasıl gevşediği konusunda ise açıklama yapmamıştı. Sivil Kürtlerin katledilmesi 19 yıl önce “bomba kayışları gevşedi, bomba düştü” diye açıklanırken, bugün de Genelkurmay Başkanlığı Roboski’de kaçak mazot getirmeye giden grubun PKK’li olduğu şüphesiyle bombalandığını açıklıyor. Diyarbakır) ve Şırnak’ta açılan davalardan sonuç alınamaması üzerine dava Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne gönderildi.

Olaya ilişkin soruşturma başlatan Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı Kuşkonar Köyü’ne ilişkin hiçbir işlem yapmadı. Şırnak Cumhuriyet Savcılığı’nın köylüleri PKK’nin öldürdüğüne ilişkin Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi’ne gönderdiği dosya yıllarca elden ele dolaştı. Köylülerin avukatı Tahir Elçi’nin suç duyurusuyla soruşturma dosyası tekrar açıldı. Dosyayı inceleyen Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, bombalamanın PKK tarafından yapıldığına dair delil bulunamadığını belirterek görevsizlik kararı verdi. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı’nın Şırnak Savcılığına gönderdiği yazıda, olayın PKK tarafından yapıldığına dair dosyada delil bulunmadığına dikkat çekilerek, beyanlara göre bombalamanın helikopter ve uçaktan yapıldığı ifade edildi. Savcılık ayrıca, konunun ileride Türkiye’yi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nde (AİHM) sıkıntıya sokabileceğini belirterek, köylülerin nereden ve

nasıl öldüğünün bir an önce araştırılmasını istedi. Ancak şu ana kadar Savcılığın yürüttüğü soruşturmada herhangi bir netice alınamadı.

Şırnak'ta aralarında çocuk ve hamile kadınların da olduğu 45 yurttaşımızın katledilmesinden sorumlu olanların hesap vermesi ve yargılanması adaletin tecelli etmesi için oldukça önemlidir. Ancak sadece bu olay ile ilgili faillerin yargılanması toplumsal vicdanı rahatlatmayacaktır. Bu katliamları ve zulüm üzerine inşa edilen sistemin yargılanması toplumsal barışın tesisi için gereklidir. Sonuç itibari ile bu insanlık dışı uygulamaları gerçekleştirenler belli bir siyasi erke dayanarak ve bir emir komuta zinciri içerisinde bu katliamları yerine getirmiştir. O dönem Cumhurbaşkanı olan Süleyman Demirel, Başbakan Tansu Çiller, İçişleri Bakanı Nahit Menteşe, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Halis Burhan'ın da içerisinde der yer aldığı yönetimin yaptıklarının bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarılması, Kürt sorununa dair başlatılan diyalog ve müzakere sürecine de katkı sunacaktır. Hakikatin tahrifini önlemek ve Kürtler de bir yıkıma neden olan 1990'lı yıllardaki karanlık olayların aydınlatılması için özel yetkilere sahip parlamento içi ya da parlamento dışı bir komisyonun kurulması hakikat sürecin işleminde etkili olacağı aşîkârdır. Kurulacak olan bu komisyon 45 köylünün katledilmesi gibi insanlık dışı uygulamalar olarak nitelendirilen binlerce vakayı ortaya koyabilir ve bu katliamların bir daha yaşanmaması için bir politik iklim yaratabilir. Ayrıca faili meçhul cinayetlerin, toplum katliam ve infazların ve kaçırılmaların "insanlığa karşı suç" kapsamında değerlendirilmesi zaman aşımı kuralını geçersiz kılacaktır. Şırnak'a bağlı Kuşkonar, Koçağıllı ve Çağlayan köylerinde TSK'ya ait uçakların bombardımanı ile katledilen 45 yurttaşın faillerinin ortaya çıkarılması ve 1990'lı yıllarda "Terörle mücadele" adı altında yapılan insanlık dışı uygulamaların ve sorumluların yargılanması amacı ile Meclis Araştırmasının açılması önem arz etmektedir.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR